

i samme Løse om, at, dersom Universitetet ikke fik dette Løstuds, kunde det ikke blive opretholdt i det nu bestaaende Omfang. Men hvorfor ikke? Jeg antager paa ingen Maade, at det vil komme til at savnes, men at derimod Universitetet som enhver anden Anstalt trænger til at gaa frem og komme i Forstaelse med, hvad der rører sig i Folket. Det kan ikke negtes, at netop det, at Universitetet og disse Anstalter overhovedet have en saadan særegen Stilling med deres eget Finantsvæsen, som man har kaldt de Dannebærs Finantsvæsen, og med deres egen Bestyrelse, har gjort, at der er kommet mere Laugsvæsen til Stede, end jeg tror er gavnligt — Laugsvæsen er aldrig gavnligt — og at der er kommet større Skjel til Stede mellem Folket og disse Herrer, end der er nyttigt. Angaaende Realkolen i Ahsted, skal jeg sige, at, skjøndt jeg har megen Sympathi baade for denne Skole og for dens Lærere, saa har det ærede Medlem — Ordføreren for Forslagskammerne — herfor kunnet opnaa at oplyse mig saaledes, at min Stilling bliver en anden, ikke heller blodgjort mig ved de Oplysninger, han fremkom med om Elefantallet; det kjendte Udvalget Utsammen, men Udvalget mener, at der er mange Byer og mange Skoler, som ere stillede paa langt uheldigere Maade end denne Skole, som dog faar et meget stort Løstud, nemlig 1,800 Rd. Det samme gjælder om Hjørring, men naar han sagde, at der kom Mange fra en stor Omegn, saa skal jeg dog minde det ærede Medlem om, at det kan ikke være de Fattige, der komme fra langt bortliggende Egne; thi jeg kan neppe tro, at nogen mindre formuende Mand vil have Raad til at holde sine Sønner i en fremmed By og betale Kost og Logis for dem. Det er naturligt, at disse Friplads'er væsentlig bør komme de fattige Børn til Gode i Ahsted, og derom er der ingen Tvivl, men som sagt, for en stor Omegn kan jeg ikke indrømme Gavnligheden deraf, saa jeg kan ikke indrømme, at det kommer den fattige Befolkning til Gode, men saa meget mere kommer det den til Gode, at der f. Ex. opstaar lignende Smaaskoler i Lemvig og Ringstjebing og rundtom. Jeg betragter ikke med nogen Forstrækkelse, at der opstaar saadanne Skoler, som vi støtte, naar vi finde Gjæringen god og forsvarlig og formaalstjenlig; tværtimod, jeg betragter det med Glæde. Jeg kan ikke forstaa, hvorfor disse Byer skulle have en saa stor Forret, om jeg saa maa sige, gennem de lærde Skoler som den, de derved dog virkelig have. Angaaende de rent personlige Spørgsmaal om Docent Lorenz og den folkelige Digter, som der ogsaa er slaaet paa, skulde have Understøttelse, hvad Udvalget netop ønsker, skal jeg bemærke, at det er meget slemt, men det er Udsædet, at, hvad man vil herfra, eller hvad der bliver tilskyndet herfra, have de ærede Ministre altid saameget ondt ved at kunne indbefomme og overhovedet finde sig tilrette ved. Jeg skal saaledes minde om, at her blev ved en tidligere Bevilling ifjor givet Under-

støttelse til Krebs, en literær fortjent Mand, men han savnes iaar. Jeg har ikke flere Exempler i Grindring, men vi have jo i alt Fald Docent Lorenz, og at det er saameget besværligt for Ministeren at turde ansætte ham, ikke som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgfreds (Luzen) mente for Kontoen de videnskabelige Formaalets Skuld, men i et ledigt værende Professorat. Men han kunde jo imidlertid ansættes, og naar saa den Tid kommer, da der kan findes en virkelig dygtig botanisk Professor til det ledige Professorat eller en Mand, stiftet til dette Qvern, saa kan der jo være Tale om paa en anden Maade at hjælpe Lorenz; foreløbig er der jo Ingen, og vil maaske ikke i mange Aar komme Noget. Det gjælder ikke om at saae Pladsjerne besatte med de normale Professorer, men man maa have virkelig Dygtighed tilstede. Med Hensyn til den folkelige Digter og Ministerens Forslag om de 2200 Kroners Forhøielse forekommer det mig besynderligt, at man ikke ad anden Vej har kunnet finde Penge til denne Mand — jeg mener Ahregod. Jeg ser saaledes, at der af Reiseunderstøttelser er bevilget til Digtere som Mads Hansen og Forstere som Dr. Rosenbergs, ja jeg siger ikke Noget om det; det kan være meget rigtigt, men det forekommer mig, at man ligesaavel ud af denne Konto kunde finde en Reiseunderstøttelse til Ahregod. Jeg tror, at, naar der er god Villie tilstede, maatte man have kunnet give ham Noget enten af Kontoen Reiseunderstøttelse eller af en anden Konto; han reiser jo, som bekiendt, meget, og det er netop om at gjøre, at han kan reise for bedre at kunne sætte sig ind i Natur og Folkeliv. Den ærede Minister sagde nok, at naar der indkom Ansøgninger fra unge Mænd, vilde han kunne vælge og træffe det rigtige Valg, men man kan jo være lidt tvivlende om, hvorvidt det er let for Ministeren at træffe de rigtige Valg. Efter hvad man hører, er Ministeren ikke altid saa heldig med sine Valg. Saaledes foreligger der fra flere Sider Klager over, at f. Ex. en Mand er bleven ansat som Assistent ved det kongelige Bibliothek, uagtet man saagodtsom fra alle Sider mente, at han ikke var stiftet til denne Post, og der var en Anden, som tværtimod var meget stiftet og kvalificeret dertil. Der kan være nogen Tvivl om, hvorvidt man, naar man ikke veed, til hvilke Personer Pengene gives, tør bevilge dem paa blank, om jeg saa maa sige. Overligere skal jeg ikke tilføie.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Mine Herrer! Jeg tror ikke, at det er heldigt her at komme for meget ind paa de personlige Spørgsmaal, men med Hensyn til den sidste ærede Talers Antydninger om denne Assistent, skal jeg dog strax bemærke, at han var først indstillet af Bestyrelsen af det nævnte Institut, som havde drøftet alle de forskjellige Ansøgninger, og naar Vedkom-